

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11407/2556

กรมบังคับคดีโจทก์ นางธัญญา สุวีระพรหรือนันทวุฒิกุลหรือบุญจําเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/30, ป.วิ.พ. มาตรา 223 ทวิ, ป.พ.พ. มาตรา 419

ย่อ / หลักกฎหมาย

เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้แก่จำเลยโดยผิดหลง ทำให้จำเลยได้รับเงินเกินไปโดยไม่มีสิทธิตามกฎหมาย และทำให้โจทก์ซึ่งมีหน้าที่ในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้แบ่งให้แก่เจ้าหนี้ และผู้มีส่วนได้เสียเสียเปรียบ โจทก์ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายจึงมีสิทธิเรียกเอาเงินจำนวนดังกล่าวคืนจากจำเลยเพื่อนำไปจ่ายแก่ผู้มีสิทธิต่อไป เป็นการเรียกเงินอันเนื่องมาจากการที่โจทก์ปฏิบัติหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลตามกฎหมายในการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อเจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียได้รับการชดใช้จากลูกหนี้ตามขั้นตอนของการบังคับคดีแพ่ง เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความบัญญัติไว้โดยเฉพาะ จึงต้องบังคับตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/30 ซึ่งมีอายุความ 10 ปี นับแต่วันที่โจทก์อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนเงิน 295,379.91 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ โดยโจทก์อุทธรณ์ว่าคดีโจทก์ยังไม่ขาดอายุความ เห็นว่า คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องได้ความว่า จำเลยยื่นฟ้องนายจรรยาพงษ์หรือธำพรณ์ ต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งศาลดังกล่าวได้พิพากษาให้นายจรรยาพงษ์หรือธำพรณ์แบ่งที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่จำเลยครึ่งหนึ่ง หากแบ่งไม่ได้ให้หน้าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาแบ่งให้จำเลยครึ่งหนึ่ง นายจรรยาพงษ์หรือธำพรณ์ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา ศาลดังกล่าวจึงได้ออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวออกขายทอดตลาด จำเลยเป็นผู้ซื้อทรัพย์สินได้ในราคา 640,000 บาท โดยมีเจ้าหนี้บุริมสิทธิซึ่งจะได้รับชำระหนี้ก่อนเป็นเงิน 590,554 บาท และจำเลยจะได้รับเงินส่วนแบ่งจากการขายทอดตลาดในคดีและเงินวงค่าใช้จ่ายเพียง 5,599.09 บาท แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงิน 300,979 บาท ให้แก่จำเลยโดยผิดหลง ทำให้จำเลยได้รับเงินเกินไปจำนวน 295,379.91 บาท โดยไม่มีสิทธิตามกฎหมายและทำให้โจทก์ซึ่งมีหน้าที่ในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้แบ่งให้แก่เจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียเสียเปรียบ โจทก์ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายจึงมีสิทธิเรียกเอาเงินจำนวนดังกล่าวคืนจากจำเลยเพื่อนำไปจ่ายแก่ผู้มีสิทธิต่อไป ดังนี้ เป็นเรื่องที่โจทก์กระทำการตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่งในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ออกจำหน่ายเพื่อให้เจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียได้รับการชดใช้จากลูกหนี้อย่างเป็นธรรม และได้จ่ายเงินส่วนแบ่งจากการขายทอดตลาดในคดีและเงินวงค่าใช้จ่ายให้แก่จำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค 4 ลักษณะ 2 เรื่อง การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่เนื่องจากการทำบัญชีที่

ผิดพลาดคลาดเคลื่อน ทำให้จำเลยได้รับเงินเกินไป กรณีไม่ใช่เป็นเรื่องที่จำเลยได้มาซึ่งเงินเพราะการที่โจทก์กระทำเพื่อชำระหนี้ หรือด้วยประการอื่นโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้อันเป็นลาภมิควรได้ ซึ่งโจทก์จะต้องฟ้องร้องเรียกเงินคืนจากจำเลยภายในอายุความ 1 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 419 หากแต่เป็นการเรียกเงินอันเนื่องมาจากการที่โจทก์ปฏิบัติหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลและตามกฎหมายในการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อให้เจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียได้รับการชดใช้จากลูกหนี้ตามขั้นตอนของการบังคับคดีแพ่ง เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความบัญญัติไว้โดยเฉพาะ จึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 ซึ่งมีอายุความ 10 ปี นับแต่วันที่โจทก์อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้ เมื่อคำบรรยายฟ้องของโจทก์ซึ่งจำเลยไม่ได้โต้แย้งได้ความว่า โจทก์จ่ายเงินให้จำเลยเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2549 ต่อมาวันที่ 27 เมษายน 2552 ได้มีการแจ้งให้จำเลยนำส่งคืนเงินภายหลังจึงได้มีการรายงานข้อเท็จจริงให้โจทก์ทราบเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2552 แล้วโจทก์นำคดีนี้มาฟ้องเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2553 คดีนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ 10 ปี ที่ศาลชั้นต้นพิพากษานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยว่าการกระทำของเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นการจัดการในฐานะผู้แทนของโจทก์หรือได้รับมอบหมายจากโจทก์หรือไม่ต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง อนึ่ง คดีนี้จำเลยให้การปฏิเสธเพียงว่า คดีโจทก์ขาดอายุความ โดยไม่ได้ให้การปฏิเสธในประเด็นอื่น ซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยแล้วว่าคดีโจทก์ไม่ขาดอายุความ ดังนั้นต้องถือว่าจำเลยยอมรับข้อเท็จจริงตามฟ้องของโจทก์ จึงไม่มีประเด็นอื่นที่จำต้องวินิจฉัยต่อไป ศาลฎีกาเห็นควรพิพากษาคดีไปโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีอีก พิพากษากลับ ให้จำเลยคืนเงิน 295,379.91 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันฟ้อง (วันที่ 18 พฤศจิกายน 2553) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

ไมตรี ศรีอรุณ · สมควร วิเชียรวรรณ · วัฒนชัย โชติชูตระกูล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/11407/2556>